

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie skargi W.R. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 10 lutego 2016 r., sygn. akt VI C (...), wydanego w sprawie

z powództwa D.R.

przeciwko W.R.

o rozwód,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 września 2017 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

W.R. wniósł sporządzoną osobiście skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 lutego 2016 r., którym Sąd ten odrzucił apelację złożoną przez niego jako pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 25 lutego 2015 r. wydanego w sprawie z powództwa D.R. o rozwód.

Sąd Okręgowy przedstawił skargę wraz z aktami sprawy Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem przysługuje od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424¹ § 1 i art. 519² § 1 k.p.c.) Wyjątkowo na warunkach wskazanych w art. 424¹ § 2 i art. 519² § 2 k.p.c. skarga służy od wydanych przez sąd pierwszej instancji wyroku lub postanowienia co do istoty sprawy kończących postępowanie w sprawie.

Ze względu na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego, kierowanego do Sądu Najwyższego oraz jego funkcję, skarga musi być sporządzona z zachowaniem przymusu adwokacko – radcowskiego oraz spełniać wysokie wymagania formalne, które podzielić należy na wymogi stawiane pismu procesowemu (art. 424⁵ § 2 k.p.c.), których wadliwości podlegają naprawieniu oraz wymogi konstrukcyjne skargi (art. 424⁵ § 1 k.p.c.), których braki nie podlegają sanacji, lecz powodują obligatoryjne odrzucenie skargi na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c., w każdym postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, a zdolność strony do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych jest wyłączona. Pisma procesowe sporządzone z naruszeniem art. 87¹ k.p.c. podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia braków, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 130 § 5 k.p.c.).

Powyższe oznacza, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje obligatoryjne zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Dotyczy ono także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, które podejmowane są przed sądem niższej instancji. Wyznaczanego przez art. 87¹ § 1 k.p.c. przymusu adwokacko-radcowskiego nie stosuje się jedynie, gdy stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (art. 87¹ § 2 k.p.c.).

Wynikające z art. 87¹ § 1 k.p.c. założenia koncepcyjne dotyczące reprezentowania stron w postępowaniu przez Sądem Najwyższym wskazują, że adwokacko-radcowski przymus pozbawia strony zdolności postulacyjnej. W konsekwencji skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wniesiona z naruszeniem wymagań wynikających z art. 87¹ k.p.c. i przekazana do Sądu Najwyższego, podlega odrzuceniu z powodu braku zdolności postulacyjnej strony, która nią wniosła (art. 424⁸ § 1 w zw. z art. 424⁶ § 3 k.p.c.).

W niniejszej sprawie skarżący wniósł osobiście skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Nie wykazał przy tym, że należy do kręgu osób zwolnionych z przymusowego zastępstwa przez adwokata lub radcę prawnego (art. 87¹ § 2 k.p.c.). Wobec tego należało uznać, że skarga została wniesiona z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. i tym samym podlega ona odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 w zw. z art. 424⁶ § 3 k.p.c. Dodać należy, iż przedmiotem zaskarżenia skargą było orzeczenie, od którego w myśl art. 424¹ k.p.c. nie można wnieść skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.